

HLAVNÍ TÉMA

NOVELA ZÁKONÍKU PRÁCE A PRÁCE NA DÁLKU: JAK TO BUDE FUNGOVAT A BUDE VŮBEC HOME OFFICE VYMAHATELNÝ?

Již koncem minulého roku předložilo Ministerstvo práce a sociálních věcí návrh novely zákoníku práce, která by měla především provést transpozici příslušné evropské legislativy, konkrétně směrnice o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách (EU) 2019/1152 a tzv. Work-life balance směrnice (EU) 2010/18, u kterých lhůta pro jejich transpozici do českého práva uplynula v létě roku 2022.

Je zde proto zájem, aby novela vešla v účinnost pokud možno co nejdříve, nejlépe ještě v tomto roce.

Dřívější návrh novely z loňského roku doznal v aktuální podobě značných změn v důsledku velkého množství připomínek podaných v rámci připomínkového řízení.

Jedním ze zaměření je, aby zákoník práce v nové podobě zohlednil individuální potřeby těhotných žen, rodičů, či osob pečujících o své blízké, a to formou zákonného nároku na tzv. home office či nároku na zkrácení úvazku.

Novela samozřejmě zavádí i další významné novinky, nicméně v tomto článku se zaměříme čistě na novou úpravu tzv. home office, neboli práce z domova. Novela však výkon práce nelimituje jen na domov a hovoří tak o „práci na dálku“ (např. z chaty, od moře apod.), nicméně lze očekávat, že většina případů bude skutečně dopadat právě na práci z domova.

Koncem července novelu projednal Senát a vrátil ji s připomínkami do Sněmovny. Její podoba tedy není konečná a může ještě doznat změn.

Práce na dálku aneb home office nejen z domova

Jak je uvedeno výše, nová úprava tohoto institutu hovoří o tzv. práci na dálku, kterou se rozumí výkon práce z jiného místa dohodnutého se zaměstnancem, než je pracoviště zaměstnavatele.

Práce na dálku tak bude pojmem širším, než práce z domova, a bude aplikována na všechny případy, kdy bude zaměstnanec realizovat výkon práce mimo pracoviště zaměstnavatele, např. tedy z chaty, z pláže nebo jiného místa. Samozřejmě však za předpokladu, že nepůjde o pracovní cestu.

Aktuální právní úprava práce na dálku a přechod na novou

V současné době platí, že zaměstnanci nemají zákonný nárok na to, aby mohli pracovat na dálku, ani z domova. Zaměstnavatel tak dnes nemá povinnost zdůvodňovat, proč se rozhodl případnému požadavku zaměstnance na tzv. home office nevyhovět a nemá ani povinnost některým konkrétním skupinám zaměstnanců přednostně tento způsob výkonu práce umožnit.

To se však v případě přijetí novely změní, jak si popíšeme níže. Dle aktuálně platné právní úpravy platí, že dohodu o výkonu práce z domova lze uzavřít ústně i písemně bez jakýchkoliv zákonných náležitostí, případně může být tento způsob výkonu práce upraven vnitřním předpisem.

Nejsou dána žádná zákonná pravidla a není stanovena ani žádná výše náhrady souvisejících nákladů. Práce tzv. na home office je tak dnes čistě věcí dohody zaměstnance a zaměstnavatele, přičemž nejčastěji je v praxi nabízena buď jako pracovní benefit, kdy zaměstnanci pracují ve sjednané pracovní době, avšak mimo pracoviště (ne nutně z domova) či je tento výkon práce zaměstnavatelem přímo vyžadován, např. z důvodu nedostatku kapacity pracovních míst v sídle zaměstnavatele, zájmu na úspoře nákladů, apod.

Obě tyto hojně využívané varianty home office se však budou muset v případě přijetí novely upravit nově právní úpravě. Pokud zaměstnavatel se zaměstnancem tedy již dříve uzavřel např. ústně dohodu o práci na dálku, budou ji muset přizpůsobit nové právní úpravě, a to nejpozději do pouhého 1 měsíce od účinnosti novely (původně byla navrhována lhůta 3 měsíční). Všichni, kdo home office využívají, by se tak měli mít na pozoru, neboť neuzpůsobení dohod o práci na dálku nově právní úpravě může být spojeno se sankcí, jak bude popsáno níže. S přípravou nové dohody o práci na dálku dle nové právní úpravy je tak vhodné obrátit se na advokátní kancelář.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Karel Machačka I advokát, Kučera & Associates, advokátní kancelář

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Jak dosáhnout výmazu neoprávněného sídla společnosti z obchodního rejstříku?

Aktuality v oblasti ochrany osobních údajů

Ochrana rodinného života a účast nezletilého na řízení

Novela autorského zákona: Co se mění pro autory, vydavatele a uživatele?

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

S MONITOR PERSONALISTIKA

Všechno, co personalisté potřebují znát, na jednom místě.

VICE INFORMACÍ

STRUČNĚ

PODNIK Z POHLEDU SOUTĚŽNÍHO PRÁVA

Tento článek přináší krátké resumé nad pojmem podnik v intencích soutěžního práva. Je nutné si uvědomit, že pojetí podniku jako hospodářské jednotky v rámci soutěžního práva se liší od chápání podniku širokou veřejností, čemuž odpovídá vymezení obchodního závodu. Dále se článek zaměří na srovnání pojmů podnik a soutěžitel, který je stěžejním pojmem českého soutěžního práva. Pojem podnik užívaný v unijním soutěžním právu není legislativně definován.

[celý článek](#)

BRUSEL (I BIS) MAŘÍ VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK. PROC?

Exekuční řízení má vést k rychlému a efektivnímu uspokojení oprávněného, a proto je důležité, aby se povinný o zahájení exekuce nedozvěděl před jejím zahájením, aby se zachoval prvek překvapení. Toto je nezbytné, aby účel exekučního řízení nebyl zmařen tím, že se povinný začne zbavovat svého majetku, jakmile se dozví o exekuci. Zřetelně se to projevuje u postihování pohledávek povinného, ať již u peněžního ústavu, nebo jiných peněžitých pohledávek.

[celý článek](#)

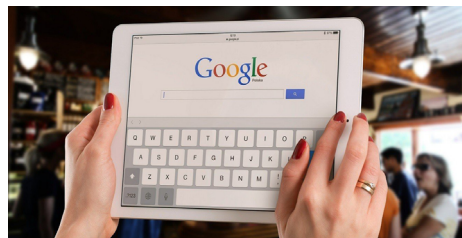
DÍTĚ JAKO SVĚDEK DOMÁČÍHO NÁSILÍ: ROLE OSPOD PŘI OCHRANĚ DĚTÍ

Tento text přímo navazuje na článek Dítě jako svědek domácího násilí – část 1. a pokračuje v posouzení domácího násilí a jeho následků v rodinách, kde násilí probíhá mezi dospělými osobami a není přímo zaměřeno vůči dítětem. Konkrétně se v následujícím textu věnuje úvaze nad vhodnými nástroji dle zákona o sociálněprávní ochraně dětí a rolí OSPOD v těchto případech. V minulém článku jsem popsala a vysvětlila klíčový závěr – dítě, které je svědkem domácího násilí mezi rodiči či jinými pečujícími osobami, je ohroženým dítětem ve smyslu § 6 písm. g) zákona č. 359/1999 Sb.

[celý článek](#)

ÚČINNÁ OCHRANA PROTI FALEŠNÝM NEGATIVNÍM RECENZÍM NA INTERNETU?

Recenze různých podnikatelů a jejich provozoven na nejrůznějších serverech, jako je Google, Firmy.cz, ale i Booking.com či ZnamýLékař.cz (dále „recenzní portály“), jsou klíčové jak pro (potencionální) zákazníky, tak pro samotné podnikatele.

Spotřebitelé a další zákazníci si totiž na jejich základě mj. utvářejí obrázek o podnikatelích a jejich zboží a službách. Podnikatelé zase vlivem recenzí získávají, nebo odrazují nové či stávající zákazníky. Značný (a na první pohled obtížně řešitelný) problém pak pro podnikatele představují falešné (nebo přinejmenším zkreslené) negativní recenze, ať již jsou jejich autorem nepřející konkurenti či zhrzení zákazníci.

Dobrou zprávou nicméně je, že pokud jste se jako podnikatel stali „obětí“ těchto recenzí, právní řád

Vám nabízí efektivní prostředky ochrany. Znáte-li příslušného „recenzenta“, můžete se domáhat ochrany (typicky podáním žaloby na ochranu pověsti právnické osoby, resp. osobnosti člověka) přímo proti této osobě. Tento postup však často není možný, třeba proto, že se jedná o anonymní hodnocení a totožnost pisatele nelze dostupnými prostředky zjistit. V takovém případě lze uvažovat o uplatnění prostředků ochrany vůči recenznímu portálu, čemuž se blíže věnujeme v tomto článku. Význačný pramen inspirace pro nás představuje německá judikatura, jež je relevantní z důvodu podobnosti našeho soukromého práva a s jejíž pomocí tak lze komparativně vykládat české právo.

Právní povaha negativních recenzí

Negativní recenze, které jsou neoprávněnou kritikou, a podle konkrétních okolností se jedná o:

- hodnotové soudy bez pravdivého základu a/ nebo
- hodnotové soudy nesplňující požadavek přiměřenosti a/nebo

- skutková tvrzení rozporná s objektivní realitou,
- jsou způsobově zasáhnout do práva na pověst právnické osoby, resp. do osobnostních práv podnikatele – fyzické osoby (kterým je poskytována ochrana dle ust. § 81 a násl., resp. § 135 odst. 2 obč. zákoníku).

Neoprávněného zásahu se dopouští jednak autor recenze (konáním v podobě uveřejnění hodnocení) a jednak recenzní platforma (opomenutím smazat či přinejmenším prověřit negativní recenzi).

Primárním způsobem ochrany by mělo být mimořádné uplatnění práv, a to i s využitím mimoprávních nástrojů. Tento způsob bude spojen s nižšími časovými i finančními náklady než žaloba vůči recenznímu portálu.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JUDr. Ondřej Drachovský | Kristián Fischer | ZVOLSKÝ ADVOKÁTI s.r.o.

JUDIKATURA

VYŠŠÍ DAŇ Z NEMOVITOSTÍ PRO URČITÉ NEMOVITOSTI

Obce mohou zatížit vyšší daní z nemovitostí i konkrétní nemovitosti.

Plénum Ústavního soudu (soudce zpravodaj Vojtěch Šimíček) zamítlo návrh Ministerstva vnitra na zrušení čl. 2 a přílohy č. 1 obecně závazné vyhlášky obce Řepov č. 1/2021, o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitých věcí.

Ministerstvo vnitra (navrhovatel) se domáhalo zrušení čl. 2 a přílohy 1 obecně závazné vyhlášky obce Řepov č. 1/2021, o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitých věcí to pro rozpor s právem svobodně podnikat a pravidlem, podle něhož lze daně a poplatky ukládat jen na základě zákona. Ministerstvo vnitra rovněž namítalo rozpor s § 12 a § 11 odst. 3 písm. b) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Obec Řepov totiž stanovila touto vyhláškou místní koeficient, kterým se násobí daň za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelné stavby nebo jednotky, ve výši 5, a to pro části obce v rozsahu parcelních čísel pozemků specifikovaných v příloze č. 1 obecně závazné vyhlášky. Jednalo se o logistické a průmyslové areály v katastru Řepova

Ústavní soud návrh zamítl. Konstatoval, že podstata sporu spočívá ve výkladu pojmu „jednotlivá část obce“ (§ 12 zákona o dani z nemovitých věcí). Ministerstvo vnitra zastává názor, že tento pojem nelze vztahovat na vybrané prostory a objekty konkrétních výrobních a průmyslových závodů, logistických center a dalších podnikatelských areálů, nýbrž že se musí jednat o souvislé části obce (osada, městská čtvrť apod.). Takovému výkladu však Ústavní soud nepřivěděl.

Podle Ústavního soudu vydala obec Řepov napadenou obecně závaznou vyhlášku v mezích své samostatné působnosti, přitom nezneužila svoji působnost, neboť sledovala legitimní cíl, k jehož dosažení použila přiměřených prostředků. Přijatou právní úpravou současně nelze považovat za diskriminační ani porušující princip rovného zacházení, neboť je ospravedlněna objektivními a racionálními důvody. Již z projednávání napadené vyhlášky zastupitelstvem obce je patrné, že důvodem tohoto postupu byla kompenzace zatížení ze strany některých podnikatelských areálů na území obce.

[celý článek](#)

DORUČOVÁNÍ DO RŮZNÝCH TYPŮ DATOVÝCH SCHRÁNEK

V přestupkovém řízení správní orgán doručuje do datové schránky podle typu přestupku.

Nejvyšší správní soud rozsudkem č.j. 8 As 19/2023-31 aproboval postup, kdy rozhodnutí ve věci přestupku fyzické osoby nebylo doručováno do datové schránky podnikající fyzické osoby, ale poštou (datová schránka fyzické osoby nebyla zřízena). Pachatel se bránil, že dopravní přestupek spáchal při výkonu podnikatelské činnosti, jelikož má živnost na silniční motorovou dopravu. Podle úřadu bylo však rozhodné, že daného přestupku (zakrytí registrační značky) se může dopustit pouze fyzická osoba – řidič.

Nejvyšší správní soud předesílá, že otázku, do jakého typu datové schránky má být doručováno, neřeší žádný právní předpis, nýbrž judikatura. Ta např. říká, že pokud se insolvenční správce uchází o zaměstnání, nedoručuje se mu do datové schránky insolvenčního správce, a naopak v kárných řízeních advokátů se doručuje do datové schránky advokáta. U přestupků typu překročení maximální povolené rychlosti pak judikatura neshledávala žádnou souvislost s podnikáním pachatelů. Zde byla situace poněkud odlišná, jelikož předmětem podnikání byla právě doprava.

Soud sice chápe, že právní laik může předpokládat, že veškeré oficiální písemnosti jakkoliv související s jeho podnikáním mu budou doručovány do datové schránky podnikatele, nicméně takový postup by způsobil velké problémy. Správní orgány totiž zpravidla nevědí, zda byl konkrétní přestupek spáchán v souvislosti s podnikáním a muselo by se nejdříve provést dokazování, aby se postavilo na jisto, jak se bude v řízení doručovat. Kam konkrétní řidič jede a za jakým účelem proto nemá vliv na to, o jaký přestupek se jedná. Jestli jde o přestupek fyzické nebo podnikající fyzické osoby stanoví zákon a toto rozlišení má pak dopady na různé aspekty správního trestání, včetně doručování.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

DAVID BOHADLO

Na kongresu Právní prostor 2023 vystoupil také Mgr. Ing. David Bohadlo, Ph.D., advokát, člen Legislativní rady vlády a odborník na správní právo a veřejnou správu, a to s přednáškou na téma správního trestání.

Jaký je Váš názor na reformu správního trestání v souvislosti s převzetím některých institutů trestního práva, což má vliv nejen na přestupková řízení v oblasti energetiky?

Dlouho připravovaná reforma správního trestání, která si za svůj cíl mimo jiné vytkla zjednodušení a zkvalitnění aplikační praxe nejen pro adresáty veřejné správy, ale též pro správní orgány, v řadě ohledů splnila svůj účel. Byla zavedena řada nových hmotněprávních a procesních institutů a u dalších došlo i pod vlivem judikatury a doktríny k jejich upřesnění ve prospěch ochrany práv obviněného v rámci spravedlivého procesu. Za pozitivní lze označit působení judikatury ESLP a tzv. soft – law Rady Evropy a lze tak hovořit o tzv. europeizaci našeho správního trestání.

Nový přestupkový zákon je účinný již více než pět let, o zjednodušení aplikační praxe ovšem vyjadřují pochybnosti, a to zejména z důvodu zřetelného příklonu k využívání institutů z trestního práva hmotného i procesního, a tedy sblížení a příklon správního trestání k formalizovanějšímu a procesně komplikovanějšímu trestání soudním. Přestupkové řízení tím do určité míry ztrácí na své efektivnosti, pružnosti a rychlosti.

Neztrácí však své jednoznačné ukotvení v právu správním, ani nedochází k návratu před rok 1961, kdy v souvislosti se přijetím zákona č. 60/1961

pokračování na straně 3

NOVELA ZÁKONA O SPOTŘEBNÍCH DANÍCH

Dnem 1. 8. 2023 své účinnosti nabyl zákon, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 286/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. Ve Sbírce zákonů byl publikován pod č. 234/2023 Sb.

Hlavním účelem této relativně krátké novely bylo navrácení systému zdanění motorové nafty a jejich přímých substitutů do původního stavu v dřívějším termínu, než původně předpokládal zákon č. 286/2022 Sb.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA VYHLÁŠKY O TECHNICKÝCH PODMÍNKÁCH POŽÁRNÍ OCHRANY STAVEB

Dnem 1. 8. 2023 (s výjimkou jednoho z ustanovení) své účinnosti nabyla vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, ve znění vyhlášky č. 268/2011 Sb. Ve Sbírce zákonů byla publikována pod č. 232/2023 Sb.

Ministerstvo vnitra přibližuje, že byla přijata za účelem zakotvení podmínek požární ochrany pro navrhování a užívání prostor pro poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.

Důvodová zpráva blíže vysvětluje, že s ohledem na legislativní změny dotýkající se prostoru ve stavbě, kde budou dětské skupiny provozovány, bylo potřeba reagovat novou právní úpravou, v níž budou zmíněná specifika reflektována i v případě požární ochrany staveb.

Doposud v právním řádu konkrétní podmínky požární bezpečnosti prostor, kde je poskytována služba péče o dítě v dětské skupině, absentovaly, a to přestože se jedná o jednu z základních podmínek, které musí poskytovatel služby péče o dítě v dětské skupině pro poskytování zmíněné služby splnit.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA VYHLÁŠKY O POSTUPU PŘI URČOVÁNÍ VÝŠE NÁHRADY ZA BOLEST A ZA ZTÍŽENÍ SPOLEČENSKÉHO UPLATNĚNÍ VOJÁKŮ

Dnem 12. 8. 2023 své účinnosti nabyla vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 346/2015 Sb., o postupu při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění vojáků, ve znění vyhlášky č. 303/2016 Sb. Ve Sbírce zákonů byla publikována pod č. 229/2023 Sb.

Důvodová zpráva vysvětluje, že tato novela o šesti změnách bodů byla Ministerstvem obrany zpracována v souvislosti s potřebou zajistit soulad s nařízením vlády č. 451/2022 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 276/2015 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání. Ministerstvo nevidělo důvod, aby bodové ohodnocení bylo pro vojáky odlišné.

Doposud totiž byly při odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění vojáků způsobené služebním úrazem nebo nemocí z povolání podle novelizované vyhlášky vypláceny částky na základě bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku, přičemž hodnota 1 bodu činila 250 Kč.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

ČLÁNKY

VADY ZÁJEZDU – NA CO MÁM V TAKOVÉM PŘÍPADĚ PRÁVO?

Koupili jste si u cestovní kanceláře zájezd a po příjezdu do hotelu jste zjistili, že hotel nedisponuje slíbeným vnitřním a venkovním bazénem? V takovém případě jde o typickou vadu zájezdu. Nejen to, jak v případě uvedené či obdobné vady zájezdu postupovat, se dozvíte v našem článku. Dle zákona má zájezd vadu, pokud není některá ze služeb cestovního ruchu zahrnutých do zájezdu (např. doprava či ubytování) poskytována v souladu se smlouvou.

[číst více na \[www.pravniprorostor.cz\]\(http://www.pravniprorostor.cz\)](#)

K POVINNOSTI PROVOZOVATELE PŘIJÍMAT HOTOVOSTNÍ PLATBY

V roce 2023 se často v zahraničí setkáváme s tím, že např. v kavárnách není možno zaplatit hotovostí, ale pouze bezhotovostním způsobem. Důvodů, proč by provozovatelé chtěli umožnit placení pouze bezhotovostním způsobem je mnoho, zejména rychlost a pohodlnost pro zákazníky i provozovatele, někteří zákazníci již u sebe hotovost nenosí nebo jde o hygienické důvody (to bylo zřejmé obzvláště v době pandemie).

[číst více na \[www.pravniprorostor.cz\]\(http://www.pravniprorostor.cz\)](#)

VÝBĚR NEJBIZARNĚJŠÍCH SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ Z CELÉHO SVĚTA – EPIZODA I.

Během naší cesty nezvyklými případy ze soudních síní se podíváme napříč různými jurisdikcemi. Projdeme si společně několik rozhodnutí, která mohou vést k úžasu, smíchu, či dokonce znechucení. V dnešním dílu se konkrétně zaměříme na velmi zajímavý příběh z oblasti rodinného práva: Mohou být dvojčata otcem jednoho stejného dítěte?

[číst více na \[www.pravniprorostor.cz\]\(http://www.pravniprorostor.cz\)](#)

ROZHOVOR

Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, je přestupkové řízení označováno jednoznačně jako zvláštní druh správního řízení. V této souvislosti tak nepovažují např. za vhodné vydat se de lege ferenda německou cestou, kde se na řízení o přestupku vztahuje subsidiárně trestní řád, přezkum je svěřen obecným trestním soudům a přestupkové řízení tam má charakter trestního řízení, neboť již dlouhodobě v naší doktríně panuje shoda, že soudní a správní trestání jsou odlišné subsystemy trestání.

Skutečnost, že určitý institut má svůj odraz v právu trestním, ještě neznamená, že v podmínkách inkvizičního procesu musí být aplikován shodně, jako v podmínkách trestního procesu, ovládaného zásadou obžalovací. Tím jsem nechtěl samozřejmě utvářet konstrukci, že vždy postačí veškerá práva na spravedlivý proces zajistit až v řízení před soudem, z pohledu čl. 6 Úmluvy je třeba na řízení o přestupku nahlížet jako na celek, od jeho zahájení až po případný soudní přezkum.

Nepomohlo by tedy přesunout část přestupkové agendy přímo na soudy?

Trendem je, že se správní orgány přizpůsobují poměrně komplikované a podrobné úpravě přestupkového řízení. Je tak zřetelná prohlubující se specializace oprávněných úředních osob přímo a pouze na problematiku správního trestání a často tak jejich odtržení od řešení věcné agendy, přičemž tomuto trendu značnou měrou přispívá i povinnost absolvovat zkoušku odborné způsobilosti dle § 111 přestupkového zákona. Vzhledem k poměrně nedávnému přijetí přestupkového zákona, který v různých fázích legislativního procesu strávil více než deset let, ovšem nelze očekávat v nejbližších letech zásadní změny v oblasti správního trestání, to však nevylučuje úvahy de lege ferenda.

[celý text](#)

Nina Veselá | redaktorka, Právní prostor.cz

PRÁVNÍ PROSTOR

SLEDUJTE NÁS A BUĎTE V OBRAZE!

[pravniprorostor.cz](https://www.instagram.com/pravniprorostor.cz)

[Právní prostor.cz](https://www.facebook.com/pravniprorostor.cz)

[Právní prostor.cz](https://twitter.com/pravniprorostor.cz)

[Právní prostor.cz](https://www.linkedin.com/company/pravniprorostor.cz)

MONITOR STAVEBNICTVÍ

Pomáhá porozumět stavebním předpisům a najít odpovědi na otázky související se stavebnictvím.

VÍCE INFORMACÍ